

'ประกันภัยพืชผล' ทางที่ต้องเลือก

หน้าต่างความคิด

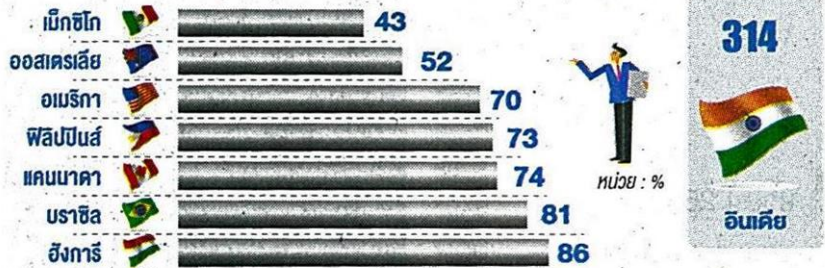
● เกียรติวัฒน์ ล้วนแก้ว
คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

เกษตรกรอยู่ยากขึ้นทุกวันเพราะเจอ
ความเสี่ยงสองเต็ง เต็งแรกคือความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร และสำหรับสินค้าเกษตรบางตัวนอกจากราคาค่าผันผวนแล้ว ทิศทางของราคาก็ทั้งดิ่งลงไปเรื่อยๆ เต็งที่สองก็น่าหนักใจไม่แพ้กัน สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปเปลี่ยนแบบสุดโต่ง เวลาร้อนก็ร้อนจนแล้ง พอฝนมาก็ทำหะจนน้ำท่วม แฉกชอบไปตกหน้าเขื่อนเลยเก็บน้ำไว้ใช้ต่อไม่ได้ ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรอย่างรุนแรง แม้ว่าบางปีผลผลิตจะราคาดี แต่เจอกับภัยแล้ง น้ำท่วม โรคและแมลงจนเกิดความเสียหาย เกษตรกรก็ขายผลผลิตไม่ได้อยู่ดี

เกษตรกรจัดว่าเป็นกลุ่มที่คุณภาพชีวิตมีความเสี่ยงสูง โดยเฉพาะผู้ไม่ได้มีอาชีพเสริมอื่น เพราะเงินจะได้เข้ามาเพียงปีละไม่กี่ครั้ง แต่ต้องใช้จ่ายตลอดปี หากมีอะไรเกิดขึ้นจนทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตรายได้ที่หายไป จะส่งผลกระทบต่อชีวิตของคนในครัวเรือนไปทั้งปี ด้วยเหตุนี้ ในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยจึงได้มีการทำประกันภัยพืชผล เพื่อลดผลกระทบดังกล่าว

สำหรับธุรกิจทั่วไป การทำประกันเพื่อลดความเสี่ยงเป็นเรื่องปกติ แต่สำหรับเกษตรกร การทำประกันภัยให้กับผลผลิตอาจจะเป็นเรื่องที่ยังไม่คุ้นเคยนัก ทั้งที่ความจริงแล้วเกษตรกรก็คือนักธุรกิจเช่นกัน ลองยกขานนามมาเป็นอย่างดี การทำนั่นก็คือธุรกิจประเภทหนึ่ง ขวานาก็คือนักธุรกิจที่ผลิตข้าวออกมาเป็นสินค้าเพื่อขาย การทำธุรกิจทุกอย่างย่อมมีความเสี่ยง บางธุรกิจเสี่ยงมาก บางธุรกิจเสี่ยงน้อย ซึ่งในกรณีของขวานา ความเสี่ยงที่ต้องเจอมีสารพัดนับตั้งแต่วันทีคิดจะเป็น ขวานาจนกระทั่งนำข้าวออกไปขาย ไม่ว่าจะ เป็นความเสี่ยงเรื่องคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ แมลง สัตว์ เชื้อโรคเชื้อรา สภาพดินฟ้าอากาศ ภัยพิบัติ และราคาสินค้าที่ตนเอง

อัตราสูญเสียของการทำประกันภัยพืชผล

ที่มา: ข้อมูลจากรายงานของธนาคารโลกรอง Government Support to Agricultural Insurance: Challenges and Options for Developing Countries เมษายน 2553

แทบไม่มีอำนาจต่อรองเลย

ความเสี่ยงเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อและ การลงทุนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต ทำให้ขวานาไม่สามารถหลุดพ้นจากความยากจนไปสู่ชีวิตที่ดีกว่าได้เสียที ฆะตกรรมที่ ขวานาและเกษตรกรไทยต้องเผชิญไม่ใช่เรื่องใหม่ **วังวนนี้เกิดขึ้นกับหลายประเทศในโลก เพียงแต่วิธีการในการแก้ปัญหาของประเทศอื่นเขาก้าวไปไกลกว่าการจ่ายเงินช่วยเหลือ เพราะประเทศเหล่านี้เข้าใจแล้วว่า ความช่วยเหลือที่สำคัญจริงๆ ก็คือ การเข้าไปช่วยบริหารจัดการความเสี่ยงในเมื่อเกษตรกรไม่สามารถจะแบกรับได้ด้วยตนเอง หากมองด้วยหลักการนี้ การจ่ายเงินให้เกษตรกรจึงไม่ใช่ทางออกเดียว และไม่ใช่ทางออกที่ดีที่สุด**

นี่คือที่มาของการทำประกันภัยพืชผล ซึ่งสามารถนำมาใช้ร่วมกับกรจ่ายเงินช่วยเหลือ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐบาล จากการศึกษาของธนาคารโลกพบว่า มี 86 ประเทศที่รับทำประกันภัยพืชผลหรือสินค้าด้านการเกษตรอื่นๆ ซึ่งมีทั้งประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศกำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนา

คำถามหลักในเชิงนโยบายที่ควรพิจารณา ในการทำประกันในลักษณะเดียวกันนี้ ให้กับ

เกษตรกรไทยมีอยู่สองข้อด้วยกัน คือ 1) เครื่องมือตัวนี้จะช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรดีขึ้นจริงหรือไม่ และ 2) เครื่องมือตัวนี้จะก่อให้เกิดภาระทางการคลังกับรัฐบาล และมีความยั่งยืนในระดับใด

ในด้านชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร ผลการศึกษาในต่างประเทศสรุปว่า การทำประกันช่วยให้เกษตรกรส่วนใหญ่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิมด้วยเหตุผลสามประการด้วยกัน

ประการแรก คือการใช้บริษัทประกันภัย มาแบกรับความเสี่ยงบางส่วน เป็นหลักประกันว่าเงินในส่วนนี้จะถึงมือของเกษตรกรจริง

โดยไม่ต้องพึ่งกลไกของรัฐ

ประการที่สอง เมื่อรายได้ที่ได้รับมีความแน่นอน การวางแผนการผลิตในระยะยาวทำได้ง่ายขึ้น ช่วยให้เกิดเกษตรกรสามารถวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตได้

ประการที่สาม เจือไนในการทำประกัน ประการหนึ่ง คือการกำหนดให้เกษตรกรต้องพยายามดูแลรักษาไร่นาของตนเองให้ดีอยู่เสมอ และอาจมีเงื่อนไขอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างการผลิตในระยะยาวได้ โดยบริษัทประกันจะเข้ามาช่วยให้คำปรึกษาเอง เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของการของบริษัท

ด้านภาระทางการคลังกับรัฐบาลและความยั่งยืนของบริษัท เกณฑ์เบื้องต้นที่ใช้ในการประเมินบริษัทประกันภัยเรียกว่า อัตราสูญเสีย (Loss Ratio) สมมติว่าอัตราสูญเสียเท่ากับ 60% แสดงว่า เบี้ยประกัน 100 บาทที่ได้รับ จะต้องจ่ายให้กับผู้เอาประกันเพื่อชดเชยค่าเสียหายเป็นจำนวน 60 บาท อัตราสูญเสียของประกันอุบัติเหตุ และทรัพย์สินอยู่ระหว่าง 40% ถึง 60% แต่ถ้าเป็นประกันสุขภาพอัตราสูญเสียอาจสูงถึง 85% ดังนั้น จึงพอจะประมาณได้ว่า **บริษัทประกันจะอยู่ได้ในระยะยาวถ้ามีอัตราสูญเสียไม่เกิน 85%**

จากข้อมูลที่ได้นำเสนอไว้ในแผนภูมิ จะเห็นว่า อัตราสูญเสียของการประกันพืชผลในประเทศต่างๆ ไม่เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ยกเว้นประเทศอินเดีย อัตราสูญเสียที่สูงในประเทศนี้เกิดจากปัญหาด้านการออกแบบบริษัทประกันที่ไม่เหมาะสม และปัญหา

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 200,000
Ad Rate: 2,400

Section: First Section/ทัศนะวิจารณ์

วันที่: ศุกร์ 29 เมษายน 2559

ปีที่: 29

ฉบับที่: 10081

หน้า: 10(ล่าง)

Col.Inch: 59.35

Ad Value: 142,440

PRValue (x3): 427,320

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: หน้าต่างความคิด: 'ประกันภัยพิบัติ' ทางที่ต้องเลือก

ด้านการบริหารจัดการ แต่ถ้ามาดูกรณีของ
เม็กซีโก อัตราสูญเสียมีแค่ 45% เท่านั้น
นั่นแสดงว่า บริษัทประกันที่ตั้งขึ้นมีโอกาส
จะอยู่รอดได้โดยไม่ต้องพึ่งรัฐบาลมากนัก
หากมีการออกแบบบริษัทประกันและมีการ
บริหารจัดการที่เหมาะสม

ที่น่าดีใจก็คือ ประเทศไทยได้นำ
เครื่องมือด้านการประกันมาช่วยเกษตรกร
ผู้ปลูกข้าวมาหลายปีแล้ว และกำลังได้รับ
ความสนใจจากเกษตรกรมากขึ้น งานนี้ต้อง
ยกเครดิตให้กับสำนักงานเศรษฐกิจการ
คลัง กรมส่งเสริมการเกษตร ธนาคารเพื่อ
การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สมาคม
ประกันวินาศภัยไทย และสำนักงานคณะ
กรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบ
ธุรกิจประกันภัย ที่ผนึกกำลังกันทำงาน
อย่างเข้มแข็ง

ความท้าทายต่อไปก็คือ การขยาย
ระบบการประกันให้คุ้มครองเกษตรกร
กลุ่มอื่นๆ เพื่อให้เกษตรกรไทยมีความ
เสี่ยงลดลง ซึ่งจะส่งผลให้มีคุณภาพชีวิต
ที่ดีขึ้นได้ในที่สุด